

DİVAN EDEBİYATI (TEST – 8)

1. Horasan'ın Belh şehrinde 1207 tarihinde doğmuş, 1273'te vefat etmiştir. Ölümü, düğün gecesi olarak gören şair, sevgiliye kavuşulan gece anlamına gelen "Şeb-i Arus" düşüncesini kullanmıştır. Hayatındaki en önemli kişi Şems-i Tebrîzî'dir. Şems-i Tebrîzî'nin etkisinde kalarak onu yanından ayırmayan Şairde gerçek mistik ruhun oluşması, Şems ile olan derin dostluğun sonucunda ortaya çıkmıştır. Şairin Şems ile olan dostluğu çevresindekilerin kıskançlığına neden olmuş ve bunun neticesinde de Şems ortadan kaybolmuştur. Mutasavvıf kimliğini ve edebi kişiliğini kazanmasında büyük payı olan Şems'in ortadan kaybolması şairi çok üzmüş ve etkilemiştir. Şiirlerinin bazılarında "Şems" mahlasını kullanmıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre
- B) Fuzuli
- C) Mevlana
- D) Hoca Dehhani
- E) Ahmet Yesevi

2. XVI. yüzyıl Klâsik edebiyatımızın ilk gezi yazarı, şair, bilgin ve denizcisidir. İstanbul'da doğmuştur. Sinoplu denizci bir ailenin çocuğudur. Azaplar katibi, tersane kethüdası, hassa donanması reisi olan sançtı, Kanuni Sultan Süleyman döneminde birçok deniz seferine çıkmış, Rodos adasının alınmasında bulunmuş, Barbaros Hayrettin Paşa'nın yanında Preveze Deniz Savaşı'na katılmış, Murat Reis'in başarısızlığı üzerine Basra'daki Osmanlı donanmasının komutanlığına getirilmiş, Hint Denizine açılmış, burada fırtınaya yakalanarak gemileri batmış, İstanbul'a dönmek zorunda kalmış, Galat hassa gemi reisliğine atanmış, İstanbul'da ölmüştür. Kâtipi mahlasıyla şiirler de yazan sanatçı, astronomi, coğrafya alanında çeşitli eserler vermiş, asıl başarısını "Mir'atü'l Memalik (Ülkelelerin aynası) adlı kitabında göstermiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evliya Çelebi
- B) Seydi Ali Reis
- C) Kâtip Çelebi
- D) Ahmet Cevdet Paşa
- E) Süleyman Çelebi

3. XIV. yüzyılda yaşamış Anadolu Türkçesi'nin en başarılı şairlerindendir. Öğrenimine Kütahya'da başlamış, sonra Mısır'a giderek tahsil hayatını orada tamamlamış, ilmini geliştirmiştir. Anadolu'ya döndüğünde Sultan I. Murad'ın himayesine girmiş, sonraları Yıldırım Bayezid'in sohbet arkadaşı olmuş, padişahın büyük iltifat görmüştür. Yıldırım Bayezid ile Timur arasındaki çekişmeyi ve savaşı gören, sevdiği padişahın yenilgisine çok üzülen şair, Timur tarafından da takdir edilmiş, fakat bu zalim hükümdarı bir türlü sevememiştir. Timur ile bir konuşması vardır ki yüzyıllardır dilden dile dolaşır durur.

-Timur, bana da bir değer biç, benim değerim ne kadardır? der.

-Şair," Sen seksen akçe edersin ." cevabını verir. Timur,

-Nasıl olur? diye itiraz eder. Şu belimdeki peştamalin değeri seksen akçedir.

Şair ise,

-Benim de değer biçtiğim odur, yoksa sen beş para etmezsin, cevabını verir."

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmedî
- B) Nef'i
- C) Nabi
- D) Şeyhi
- E) Nesimi

4. Sultan I. Murad, Yıldırım Bayezid, Çelebi Mehmed ve II. Murad'ın padişahlıkları zamanında yaşamış olan şair, İran'da hekimlik, tasavvuf ve hikmet tahsili yapmıştır. Osmanlı sarayında itibar görmüş, sonra Kütahya'ya dönerek bir aktar dükkânı açmış, eczacılık ve hekimlik yapmıştır. Bilhassa göz hekimliği alanında büyük şöhret yapmış, Çelebi Sultan Mehmed'i iyileştirmiştir. Bu hadise üzerine padişah, şaire büyük ihسانlarda bulunmuş, hususi doktoru tayin etmiş, Tokuzlar adındaki bir köyü şaire tımar olarak vermiştir. Şair, köye giderken, köyün eski tımar sahipleri şairin yolunu keserler ve onu döverler. Şair, sara ya geri döner ve halini anlatmak için "Harname" adlı mesneviyi yazar. Padişah da yol kesen köylüleri cezalandırır, şaire ihسانlarda bulunur.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fuzuli
- B) Nef'i
- C) Nabi
- D) Şeyhi
- E) Baki

DİVAN EDEBİYATI (TEST – 8)

5. Mübarek günlerin vazgeçilmez bir parçası haline gelen Mevlid'in yazarıdır. Mevlid'in asıl adı "Vesiletü'n-necat" tır. 15.yüzyılda Bursa'da yaşamış, Yıldırım Bayezid devrinin ünlü şeyhi Emir Sultan'a intisab etmiştir. Bursa'da Ulu Cami'in imamıdır.

Yukarıdaki parçada eseri geçen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlana   B) Fuzuli
C) Şeyh Galip   D) Süleyman Çelebi
E) Yunus Emre

6. XV. yüzyılda yaşamış olup, dönemin konuşma dilini şiirlerine yansıtmış olmanın yanında bir devlet adamıdır. Fatih Sultan Mehmed'in hocası ve sohbet arkadaşıdır. Osmanlı Sarayı'nda görev yapmış vezirliğe kadar yükselmiştir. Fatih'in gözdelelerinden birine âşık olduğu söylenen şair, Fatih Sultan Mehmed'in onu sevmesine karşın saray gelenek göreneklerinden dolayı şairi Yedi Kule Zindanlarına kapattırmıştır. Yedi Kule Zindanlarında ölüm korkusuyla yaşamış olan şair, çok zor ve acı günler geçirir. Orada aklına bağışlanmak için bir kaside yazmak gelir. Ve ünlü "Kerem Kasidesi"ni yazar.

Yukarıdaki parçada sözü edilen Divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fuzuli   B) Nef'i   C) Nedim
D) Şeyhi   E) Ahmet Paşa

7. XVI. yüzyıl Divan şiirinin gerçek Türk kimliğini bulduğu, yerli bir nitelik kazandığı, parlak dönemlerin başlangıcıdır. Bu dönemin büyük şairlerindedir. Kanuni'nin ölümüyle şair, en büyük desteğini, velinimetini kaybetmiştir. Şair, bir medrese odasına kapanarak duyduğu acıyı bir mersiye ile dile getirir. Mersiye, bilindiği gibi Divan Edebiyatı'nın ölüm acısını, ıstırabını dile getiren şiirleridir. Muhteşem Süleyman'ın inanılmaz ölümü karşısında bütün varlıkları ağlar görmek isteyen şair, ünlü Kanuni Mersiyesi'ni yazmıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baki   B) Fuzuli   C) Nedim
D) Nabi   E) Nef'i

8. Bir Arnavut beyzadesi iken delikanlılık çağında devşirme olarak İstanbul'a getirilmiş, Yeniçeri Ocağı'nda tahsil ve terbiye görmüş, askerlik mesleğinde ilerlemiştir. Şair, Kanuni Sultan Süleyman'ın teveccühünü kazanmış, padişahla birlikte savaflara katılmıştır.

Hürrem Sultan'ın entrikaları sonucu katledilen Şehzade Mustafa için söylediği güzel bir mersiyesi vardır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taşlıcalı Yahya   B) Şeyh Galip
C) Bağdatlı Ruhi   D) Enderunlu Vasıf
E) Keçecizade İzzet Molla

9. Anadolu'da, din dışı Divan şiirinin kurucusudur. III. Alaeddin Keykubad'ın emriyle Farsça bir ---- yazmıştır. Divan şiirinin ilk temsilcisi sayılan Hoca Dehhani, din ve tasavvuf edebiyatının güçlü olduğu dönemde aşk ve şarap şiirleri yazmıştır. Şairin, bir kasidesi, dokuz gazeli vardır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Garipname   B) Mecalis-i Seba
C) Selçuklu Şehnamesi   D) İskendername
E) Siham-ı Kaza

10. Araştırmalara göre büyük Türk şairi Fuzuli, hem Safeviler, hem de Osmanlıların egemenlikleri devrinde Irak'ta yaşamıştır. Asıl adı Mehmet'tir. Şair, dünyaya ehemmiyet vermeyen, Allah'ın büyüklüğü karşısında ne kadar küçük olduğunu bilen bir kişi olarak Fuzuli mahlasını kullanmıştır. Hayatı yoksulluk içinde geçen Fuzuli'nin hayatındaki yoksulluğu ve bunun şairin ruhundaki acı izlerini ortaya koyan ----- adlı eseridir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sakiname   B) Şikayetname
C) Su Kasidesi   D) Leyla ile Mecnun
E) Hadikatü's-Süeda

11. I. Grup

- I. Leyla ile Mecnun
II. Hüsn ü Aşk
III. Şehname
IV. Harname
V. Hayriye

II. Grup

- Mizahi mesnevi
Didaktik mesnevi
Aşk mesnevisi
Dini-tasavvufi mesnevi

Yukarıda I. grupta numaralanmış eserlerle II. gruptakilerini eşleştirirsek hangisi dışta kalır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

<http://edebiyatokulu.com/> tarafından hazırlanan bu soruların başka bir WEB sitesinde yayımlanması ya da herhangi bir kaynakta kullanılması kesinlikle yasaktır...

DİVAN EDEBİYATI (TEST - 8)

CEVAP ANAHTARI

1	C	6	E	11	C
2	B	7	A		
3	A	8	A		
4	D	9	C		
5	D	10	B		